

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
ΣΥΦΙΛΗ – ΒΛΕΝΝΟΡΡΟΙΑ – ΜΑΛΑΚΟ ΕΛΚΟΣ
ΑΦΡΟΔΙΣΙΟ ΛΕΜΦΟΚΟΚΚΙΩΜΑ – ΤΡΙΧΟΜΟΝΑΔΩΣΗ
ΜΟΝΙΛΙΑΣΗ ΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
ΦΘΕΙΡΙΑΣΗ ΕΦΗΒΑΙΟΥ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ

Η ΑΓΝΟΙΑ ΚΑΙ Ο ΦΟΒΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ ΤΩΝ ΑΦΡΟΔΙΣΙΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Ενημερώσου

ΚΑΝΕΝΑΣ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΙΣΘΑΝΕΤΑΙ ΝΤΡΟΠΗ Η ΦΟΒΟ
ΕΑΝ ΤΥΧΕΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΛΗΘΕΙ ΑΠΟ ΚΑΠΟΙΟ ΑΦΡΟΔΙΣΙΟ ΝΟΣΗΜΑ

Υπάρχει αποτελεσματική θεραπεία

Πρέπει, όμως, να εφαρμοστεί η θεραπεία άμεσα
και χωρίς παρεκκλίσεις από τις οδηγίες του γιατρού

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Η προσβολή από ένα αφροδίσιο νόσημα δεν παρέχει
καμία μελλοντική προστασία, όπως συμβαίνει σε άλλες λοιμώξεις

Διαμόρφωση κειμένου και επιμέλεια έκδοσης:
Θεόδωρος Ι. Δαρδαβέσης, Επ. Καθηγητής Υγιεινής και Κοινωνικής Ιατρικής Α.Π.Θ.

Θεσσαλονίκη 2007

Ποια είναι τα γενικά συμπτώματα και ευρήματα των αφροδισίων νοσημάτων;

Τα συμπτώματα που εκδηλώνονται και τα ευρήματα που εντοπίζονται, συχνά, είναι διαφορετικά στους άνδρες και τις γυναίκες και βρίσκονται σε συνάρτηση με τον τρόπο που επήλθε η μόλυνση.

Συμπτώματα και καταστάσεις, που είναι πιθανό να οφείλονται σε αφροδίσια νοσήματα, είναι τα εξής:

1. Πόνος ή κάψιμο στην ουρήθρα
2. Ασυνήθιστη έκκριση
3. Έλκος στα γεννητικά όργανα ή σε άλλο σημείο, το οποίο έχει σχέση με τη σεξουαλική επαφή
4. Φαγούρα πάνω ή γύρω στα γεννητικά όργανα
5. Διόγκωση αδένων

Ποια μέτρα αυτοπροστασίας υπάρχουν;

1. Χρήση προφυλακτικού στις σεξουαλικές επαφές, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για άτομο όχι ιδιαίτερα οικείο. Το προφυλακτικό προφυλάσσει αμφότερους τους ερωτικούς συντρόφους από την πιθανότητα μετάδοσης και είναι ανεξάρτητο από την τυχόν εφαρμογή κάποιας αντισυλληπτικής μεθόδου (π.χ. αντισυλληπτικό χάπι).
2. Καλό πλύσιμο της περιοχής των γεννητικών οργάνων με νερό και σαπούνι μετά την επαφή.
3. Επιλογή σταθερού ερωτικού συντρόφου.
4. Εάν διαπιστωθεί κάποιο σύμπτωμα, επιβάλλεται η άμεση επίσκεψη σε γιατρό και η προτροπή στον ερωτικό σύντροφο να κάνει το ίδιο, ώστε να εφαρμοστεί αμέσως η κατάλληλη θεραπεία και στους δύο.

Ποια είναι τα κυριότερα αφροδίσια νοσήματα;

Στα αφροδίσια νοσήματα συγκαταλέγονται, κατά κύριο λόγο, η σύφιλη, η βλεννόρροια, το μαλακό έλκος, το αφροδίσιο λεμφοκοκκίωμα και το βουβωνικό έλκος. Συγκαταλέγονται, επίσης, ο έρπητας των γεννητικών οργάνων, η μη γονοκοκκική ουρηθρίτις, η τριχομονάδωση, η μονιλίαση των γεννητικών οργάνων, η φθειρίαση του εφηβαίου, η κυστίτις και άλλα.

ΣΥΦΙΛΗ

- **Αίτιο:** Είναι η ωχρά σπειροχάιτη.
- **Τρόπος μετάδοσης:** Κυρίως κατά τη συνουσία με άτομο το οποίο νοσεί. Προϋπόθεση για τη μετάδοση είναι η ύπαρξη λύσης της συνεχείας του δέρματος ή των βλεννογόνων (ανοιχτή πληγή).
- **Στάδια εξέλιξης της νόσου:** Είναι τα εξής τρία:

A. Πρωτογόνος σύφιλη

- **Χρόνος εκδήλωσης:** Τρεις εβδομάδες μετά τη μόλυνση.
- **Κύρια συμπτώματα:** Είναι το έλκος ενοφθαλμισμού, το οποίο σχηματίζεται στο σημείο εισόδου της σπειροχάιτης και εντοπίζεται, συνήθως, στα γεννητικά όργανα και σπανιότερα στα χείλη, τη γλώσσα και αλλού. Μαζί με έλκος εκδηλώνεται σύστοιχη λεμφαδενίτις.
- **Χαρακτηριστικά έλκους:** Είναι ερυθρό, σκληρό, χωρίς ευαισθησία ή πόνο, συνήθως μικρού μεγέθους και εξαφανίζεται μετά από 2-6 εβδομάδες χωρίς θεραπεία. Υπάρχει περίπτωση να μην εκδηλωθεί καθόλου έλκος, ιδιαίτερα αν το άτομο λαμβάνει αντιβίωση κατά την περίοδο της προσβολής, για άλλο πρόβλημα υγείας.

B. Δευτερογόνος σύφιλη (Στάδιο υψηλής μεταδοτικότητας)

- **Χρόνος εμφάνισης:** Έξι εβδομάδες μετά την εμφάνιση του έλκους.
- **Κύρια συμπτώματα:** Είναι το εξάνθημα στο θώρακα, την κοιλιά, πιθανώς στα άκρα όχι όμως στο πρόσωπο. Συνοδεύεται από πονοκέφαλο, ανορεξία, αρθραλγίες και μυαλγίες. Αργότερα εμφανίζεται το βλατιδώδες συφιλιδικό

εξάνθημα, το οποίο εντοπίζεται στον κορμό, τα άκρα και το πρόσωπο. Μπορεί, επίσης, να παρουσιαστεί απόπτωση των τριχών και μελανοδερμία.

- **Διάρκεια δευτερογόνου σύφιλης:** 2-3 χρόνια εάν δεν υπάρξει θεραπεία.

Γ. Τριτογόνος σύφιλη

- **Χρόνος εμφάνισης:** 10-20 χρόνια μετά τη δευτερογόνο σύφιλη.
- **Κύρια συμπτώματα:** Εκδηλώσεις από το δέρμα και τους βλεννογόνους (κοκκιώματα, φύματα, ελκωτικά οζίδια), καθώς και από τα σπλάχνα (συφιλιδική αορτίτις, νευρική σύφιλη κ.ά.).

ΒΛΕΝΝΟΡΡΟΙΑ

- **Αίτιο:** Είναι η ναϊσσέρια η γονοκοκκική.
- **Τρόπος μετάδοσης:** Με τη συνουσία.
- **Χρόνος επώασης:** Άνδρες: 2-8 ημέρες. Γυναίκες: Λίγες ημέρες μέχρι και αρκετούς μήνες.
- **Συμπτώματα:** Πυώδες έκκριμα από τον κόλπο ή την ουρήθρα, πόνος κατά την ούρηση, πόνος στο υπογάστριο και τους όρχεις στους άνδρες ή ανώμαλη επώδυνη περίοδος στις γυναίκες, πόνος ή και αίμα κατά τη συνουσία και βουβωνικοί λεμφαδένες διογκωμένοι, μαλακοί και επώδυνοι.

Υπάρχει περίπτωση να μην εμφανιστούν καθόλου συμπτώματα, ιδίως στις γυναίκες ή τα συμπτώματα να είναι ελάχιστα ώστε να μην προκαλούν ανησυχία, οπότε ο κίνδυνος διασποράς της νόσου είναι μεγαλύτερος, γιατί οι μολυνθέντες δεν υποβάλλονται σε θεραπεία.

- **Επιπλοκές:**
 - A. Στους άνδρες:** Διόγκωση όρχεων, στένωση ουρήθρας, εξάνθημα με πυρετό και στείρωση.
 - B. Στις γυναίκες:** Φλεγμονή σαλπίνγων και απόφραξη με συνέπεια τη στείρωση.
Εάν μία γυναίκα, η οποία πάσχει από βλεννόρροια γεννήσει, τότε υπάρχει κίνδυνος να μολυνθούν οι οφθαλμοί του νεογέννητου και να προκληθεί μέχρι και τύφλωση.

ΜΑΛΑΚΟ ΕΛΚΟΣ

- **Αίτιο:** Είναι βακτηρίδιο, το οποίο εισέρχεται από το δέρμα ή τους βλεννογόνους.
- **Τρόπος μετάδοσης:** Με τη συνουσία.
- **Χρόνος επώασης:** 3-7 ημέρες.
- **Συμπτώματα:** Εμφάνιση μαλακού έλκους στα γεννητικά όργανα και διόγκωση των σύστοιχων βουβωνικών λεμφαδένων, οι οποίοι έχουν τάση διαπύησης.
- **Ιδιαίτερη επισήμανση:** Κατά τη διάρκεια της θεραπείας πρέπει να αποφεύγεται η σεξουαλική επαφή.

ΑΦΡΟΔΙΣΙΟ ΛΕΜΦΟΚΟΚΚΙΩΜΑ

- **Αίτιο:** Είναι τα γλαμύδια.
- **Τρόπος μετάδοσης:** Με τη συνουσία.
- **Χρόνος επώασης:** 3-21 ημέρες.
- **Συμπτώματα:** Εμφάνιση επάρματος ή φυσαλίδων που μοιάζουν με απλό έρπητα. Στη συνέχεια προσβάλλονται οι σύστοιχοι λεμφαδένες οι οποίοι αρχικά διογκώνονται, είναι επώδυνοι και στη συνέχεια διαπυούνται και σχηματίζονται έλκη και συρίγγια. Στο στάδιο αυτό εκδηλώνεται πυρετός, ναυτία, έμετοι, αρθραλγίες και μυαλγίες. Μετά πάροδο εβδομάδων ή μηνών οι βλάβες ουλοποιούνται με συνέπεια την εμφάνιση λειτουργικών παραμορφώσεων των οργάνων που έχουν προσβληθεί. Σχηματίζονται κυστεοκολπικά, ορθοκολπικά ή ορθοκυστικά συρίγγια, ενώ μπορεί να εμφανιστεί και ελεφαντίαση του οσχέου ή του αιδοίου.

ΕΡΠΗΤΑΣ ΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

- **Αίτιο:** Είναι ο ιός του απλού έρπητα.
- **Τρόπος μετάδοσης:** Κυρίως με τη συνουσία.
- **Χρόνος επώασης:** 2-5 ημέρες.

- **Συμπτώματα:** Εμφανίζονται συνήθως μικρές φυσαλίδες οι οποίες σε 24, περίπου, ώρες σπάνε και σχηματίζονται μικρά έλκη, που συνοδεύονται από πόνο και κνησμό. Οι λεμφαδένες είναι διογκωμένοι και επώδυνοι και μπορεί να εκδηλωθεί πυρετός και καταβολή δυνάμεων. Κατά τη συνουσία και την ούρηση εκδηλώνεται έντονος πόνος.
- **Ιδιαίτερη επισήμανση:** Ειδική θεραπεία δεν υφίσταται. Χορηγούνται αναλγητικά τοπικά ή γενικά ή και κορτικοειδή. Σε πολλές περιπτώσεις η νόσος υποτροπιάζει.

ΤΡΙΧΟΜΟΝΑΔΩΣΗ

- **Αίτιο:** Είναι το πρωτόζωο *Trichomonas vaginalis*.
- **Τρόπος μετάδοσης:** Κυρίως με τη συνουσία και σπανιότερα ιατρογενώς.
- **Χρόνος επώασης:** 4-28 ημέρες.
- **Συμπτώματα:**
 - A. **Στις γυναίκες:** Εκδηλώνεται με κνησμό, συχνουρία και δύσσομη, κίτρινης χροιάς έκκριση από τον κόλπο. Σε ποσοστό 5% μπορεί να μην εμφανίζονται σαφή συμπτώματα ή να εκδηλώνεται περιστασιακά πόνος κατά την ούρηση ή και έκκριση από την ουρήθρα.
 - B. **Στους άνδρες:** Εκδηλώνεται με μορφή ουρηθρίτιδας, μπορεί όμως, σπάνια, να μην εμφανίζεται κανένα σύμπτωμα.
- **Ιδιαίτερη επισήμανση:** Πρέπει να υποβάλλονται σε θεραπεία αμφότεροι οι ερωτικοί σύντροφοι, έστω και αν δεν παρουσιάζουν συμπτώματα και οι δύο.

ΜΟΝΙΛΙΑΣΗ ΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

- **Αίτιο:** Είναι ο μύκητας *Candida albicans*.
- **Τρόπος μετάδοσης:** Με τη συνουσία. Μπορεί, επίσης, να εμφανιστεί σε γυναίκες που λαμβάνουν αντιβιοτικά ή ανασταλτικά της ωορρηξίας ή κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης.
- **Συμπτώματα:** Λευκωπή έκκριση από τον κόλπο ή την ουρήθρα και ερυθρότητα γεννητικών οργάνων.
- **Ιδιαίτερες επισημάνσεις:**

1. Παρατηρείται κυρίως στις γυναίκες. Οι άνδρες μολύνονται δύσκολα.
2. Συνιστάται η θεραπεία σε αμφοτέρους τους ερωτικούς συντρόφους και αποχή από τη συνουσία κατά τη διάρκειά της.
3. Σε επανειλημμένες προσβολές πρέπει να γίνει έλεγχος για σακχαρώδη διαβήτη ή υποπαραθυρεοειδισμό.

ΦΘΕΙΡΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΦΗΒΑΙΟΥ

- **Αίτιο:** Είναι οι φθείρες του εφηβαίου, οι οποίες αποτελούν ορατούς οργανισμούς.
- **Συμπτώματα:** Κνησμός και ερυθρότητα του εφηβαίου, που οφείλονται στην παρουσία των φθειρών και των αυγών τους στο εφηβαίο.

Θεραπεία αφροδισίων νοσημάτων

Για όλα τα αφροδίσια νοσήματα υπάρχει αποτελεσματική θεραπεία, αρκεί η εφαρμογή της να αρχίσει έγκαιρα και να πραγματοποιείται χωρίς παρεκκλίσεις από τις οδηγίες του γιατρού.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να γίνει σαφές ότι η προσβολή από ένα αφροδίσιο νόσημα δεν παρέχει καμία μελλοντική προστασία, όπως συμβαίνει σε άλλες λοιμώξεις.

Διαμόρφωση κειμένου
και επιμέλεια έκδοσης

Θεόδωρος Ι. Δαρδαβέσης
Επ. Καθηγητής
Υγιεινής και Κοινωνικής Ιατρικής Α.Π.Θ.